

RECENTE PUBLICATIES

Kustbroedvogels in het Noordelijk Deltagebied. Peter L. Meininger, Floor A. Arts & Norman D. van Swelm 2000. Rapport RIKZ/2000.052. Rijksinstituut voor Kust en Zee / Stichting Ornithologisch Station Voorne, Middelburg / Oostvoorne.

‘Ontwikkelingen, knelpunten, potenties’ is de ondertitel van dit rapport in modernistische management-taal, *‘goede tijden, slechte tijden’* had het ook kunnen heten. Een zeer attractief uitgevoerd rapport –boek is een betere omschrijving- over de ontwikkelingen gedurende de 20e eeuw van de broedvogelstand van steltkluut, kluut, bontbek- en strandplevier, en van alle meeuwen en sterns in dit gebied. Onder ‘kustbroedvogels’ verstaan de auteurs de vogels die voor hun voortplanting vooral afhankelijk zijn van het kustgebied. Waarom dan soorten als kok- en zwartkopmeeuw wel, maar de aalscholvers van Voorne niet zijn opgenomen is onduidelijk. Waarom gekozen is voor de ‘Noordelijke Delta’ is men wel duidelijk: dit is het beheersgebied van Rijkswaterstaat Directie Zuid-Holland. Dit strekt zich uit van de Maasvlakte tot en met Haringvliet en de noordkust van Goeree-Overflakkee en tot en met het Hollandsch Diep, Moerdijk en de Hoekse Waard. Ornithologisch wellicht een vreemde keuze, maar andere regionale directies kunnen zeker een voorbeeld nemen aan deze opdrachtgever. In ieder geval wordt een bonte mengeling van biotopen beschreven, ieder met zijn eigen historie maar met als gemeenschappelijk kenmerk de rook van Rotterdam, die nadrukkelijk over het gebied waait. Men heeft drie gedreven, en lokaal zeer goed ingevoerde auteurs de gelegenheid gegeven om alles over de kustbroedvogels van haar gebied bijeen te brengen wat maar voorhanden was. De aantalsontwikkelingen van de genoemde soorten kon zo uitputtend worden beschreven, tegen de achtergrond van de ontwikkeling van de verschillende deelgebieden en bredere zaken die het hele gebied beïnvloedden. De slechte tijden bestaan uit een toenemende recreatiedruk, vergiftiging met ‘drins’, PCB’s en DDE’s, aanleg van deltawerken, haven- en industrieterreinen, en naar men aanneemt, problemen met de Noordzee-haringstand. De goede tijden voor de vogels bestaan vooral uit het (tijdelijk) beschikbaar komen van allerlei kunstmatige broedterreinen, inclusief speciaal aangelegde vogeleilanden. Het laatste bleek een goed idee, dat echter beter had moeten worden uitgevoerd; herkansing blijft mogelijk en de auteurs schromen ook niet aan te geven hoe dat dan zou moeten. Het rapport blinkt uit door de vele praktische opmerkingen: hier zijn geen bureaubiologen aan het werk gezet! Men is ook eerlijk genoeg om tekortkomingen aan uitgevoerd en lopend onderzoek te noemen: vogels tellen kunnen we goed, maar we weten hoegenaamd niets over de voedsel生态学 van de betrokken soorten vogels. En dit, terwijl veel van de huidige problemen waar de vogels mee te maken hebben, gerelateerd lijken te zijn aan problemen met de beschikbaarheid van geschikt voedsel. Het rapport is voor zeevogelaars zeker zo interessant als voor beleidsmakers en kritische volgers van het gemaakte beleid. De begeleidende brief bij mijn exemplaar besluit met: Voor serieuze belangstellenden is een beperkt aantal exemplaren van dit rapport (kosteloos) beschikbaar. U kunt hiervoor contact opnemen met P.L. Meininger (telefoon 0118-672331, e-mail p.l.meininger@rikz.rws.minvenw.nl).

MFL

CONGRESSEN

Op de laatste NOU bestuursvergadering in Amsterdam werd geopperd om weer eens een themadag zeevogels voor de NOU te organiseren. Het bestuur van de NZG is met deze gedachte bezig en als eerste voorstel ligt als datum 20 oktober 2001, en als lokatie het NIOZ op Texel voor. We willen de dag combineren met een "zeetrekweekend" voor de leden en andere belangstellenden (slaapplaatsen in De Potvis) en met een of meer *workshops* waarin uiteen zal worden gezet hoe een ieder met de zeetrek- en andere NZG datasets kan leren omgaan. Het weekend zal duren van 19-21 oktober, met opties om gezamenlijk zeetrek te tellen op 20 en 21 oktober in de ochtend (en desnoods later op de dag). Alles wat je ooit wilde weten over je eigen zeetrek en stookpietengetallen, ligt dan voor het oprapen!

Kees Camphuysen

BIJZONDERE WAARNEMINGEN EN VONDSTEN: GERINGDE ZEEVOGELS

We lichten er twee terugmeldingen voor u uit van in Nederland gevonden zeevogels die in een vogelasiel werden opgevangen en na behandeling werden vrijgelaten.

Typisch voor het lot van veel opgevangen zeekoeten was het geval van een zeekoet die op 16 februari 2000 geringd op Terschelling werd losgelaten om 11 dagen later op Ameland (27 feb) dood te worden teruggevonden. Een ander gevonden levend olieslachtoffer was een grote jager. Deze vogel was als nestjong geringd op Foula, Shetland, op 15 juli 1975 en werd zo'n 25 jaar later met olie binnengebracht bij opvangcentrum EcoMare op Texel (4 november 2000). De vogel werd hier (langdurig) verzorgd om medio januari 2001 weer te worden losgelaten.